

Relats per viure fora del món

Text > LAURA REIXACH

A *I si tot fos això* conviuen un reguitzell de relats que semblen encaixar com les peces d'un trencaclosques de contorns arrodonits i sense arestes. Tres dones i un home són els progenitors d'aquestes històries que combinen reflexió, vivència, misteri i una bona dosi d'amor per aquest gènere literari, el conte, sovint titllat de menor, però que ha estat conreat per grans mestres de la ploma, com De Maupassant, Poe o Cortázar.

Com si es tractés d'un quartet de corda bregat d'ofici, Aluja, Guilera, Pascual i Prim (Sant Feliu de Guíxols, 1954) componen un enfilall de peces que s'harmonitzen en un volum sòlid i coherent. Trenta-tres contes que prenen com a matèria primera personatges literaris o reals que formen part de l'imaginari col·lectiu i els revisiten, o posen la vista en detalls, en experiències vitals quotidianes i les transfiguren en matèria literària. Per descomptat algunes històries són més reeixides que d'altres, però, en conjunt, el llibre és d'una execució notable, tant pel que fa a la destresa estilística com a l'equilibri dels temes.

Per les pàgines de *I si tot fos això* desfilen personatges anònims o de

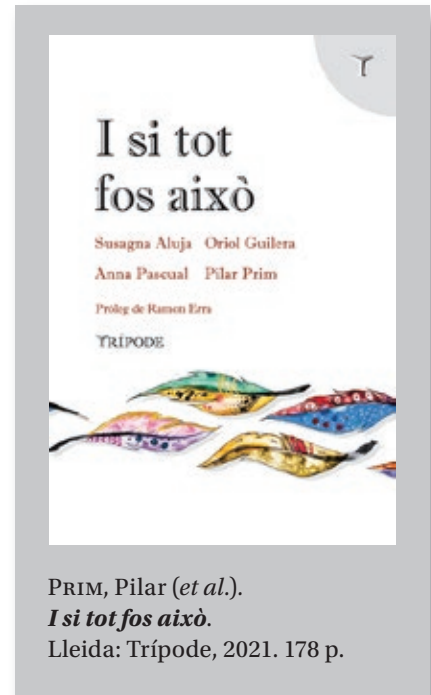
ressò, com Lolita o Holden, Madame Guermantes o Gertrude Stein, Scarlet o un mico kafkià, que protagonitzen aquest seguit d'entretinguts relats que ens enganxen gràcies a la seva prosa ben travada, a l'interès dels esdeveniments que s'hi narren i a la unitat de conjunt que traspuen. Irònics alguns, amb un punt de picardia d'altres, tristesa continguda en uns pocs i mereixedors d'una relectura tots.

A «Conte reversible», Pilar Prim (no sabem si violí, viola o violoncel d'aquest quartet excels) fa un d'aquests malabarismes de joc artístic literari que Raymond Queneau hauria aplaudit. Sense cap mena de dubte, l'enginyós autor francès s'hauria tret el barret davant aquest exercici d'estil tan ben executat. «Conte reversible», aquest concís relat, comparteix amb altres d'aquesta mateixa autora, com «Temps arxivat, Kabul, agost 2021» o «Petits contratemps», un domini del ritme singular, de l'atenció per la cosa concreta i l'elecció del mot adequat. Prim també fa gala d'aquestes competències en els seus relats més llargs, com «El crit», «La mudança» o «Ngorongoro», en els quals, com a les peces més curtes, l'autora basteix les històries que hi

uns quants lents amb la Júlia en el preludi del que serà un triangle amorós sense final feliç per a ningú. Fent ús del pragmatisme que caracteritza els gats, en Zero cuita en Pol a deixar de banda les galanteries per evitar que quedi desterrat, sense remei, a la *friendzone* o, més ben dit, que no passi de pretendent a confident, i de confident a missatger, i acabi fent d'espelma. L'amor, però, ja se sap!, no obeeix a raons ni a cap mena de lògica. Fa sortir el millor i el pitjor dels

humans. En Zero també ens en dona fe al final de l'estiu, mentre recorda les llàgrimes salades amb què la Júlia li va irrigar el pèl, i els dits destres amb què l'amoixava amb tendresa.

«S'ha enamorat mai, un gat?», es pregunta en Zero. El lector ho descobrirà a les pàgines d'aquesta novel·la, amb què J. N. Santaeulàlia va obtenir el XXVI Premi Fundació Caixa de Narrativa Juvenil.

PRIM, Pilar (*et al.*).
I si tot fos això.
Lleida: Triplode, 2021. 178 p.

relata sense fer la mínima concessió a l'excés, a la floritura o als circumloquis prescindibles.

I si tot fos això, un recull de contes orquestrat a vuit mans en què cap dels relats que en formen part desafina. Perquè (parafraçant Prim) durant un lapse fugisser visquem fora del món.

SANTAEULÀLIA, J. N.
Something. Alzira: Bromera, 2021. 182 p.